

Дыдактычныя гульні па развіцці маўлення на тэму «Мая сям'я»

«Мая сям'я»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: актывізаваць у мове дзяцей словы, якія абазначаюць членаў сям'і, вучыць дзяцей адказваць на пытанні поўным сказам.

Матэрыял: сямейныя фатаграфіі дзяцей.

Ход гульні: Педагог прапануе дзецям разгледзець сямейныя фатаграфіі і адказаць на пытанні:

- З кім ты жывеш?
- Хто самы старэйшы ў вашай сям'і?
- Хто самы малодшы?
- Для мамы ты хто?
- А для бабулі?
- Ты любіш сваіх блізкіх?
- Хто чым займаецца ў сям'і?
- Хто пра цябе клапаціцца?
- Як ты клапацішся пра іншых?

«Хто што робіць»

Мэта: развіццё складнай гаворкі дзяцей.

Задачы: актывізаваць у мове дзяцей словы, якія абазначаюць дзеянні; вучыць складаць сказы.

Матэрыял: карцінкі, на якіх намаляваныя члены сям'і за рознымі заняткамі.

Ход гульні:

Дзіця бярэ карцінку і называе, што намалявана на малюнку: «Мама гладзіць бялізну», «Дзядуля чытае часопіс» і г.д

«Мая сям'я самая ...»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: папоўніць слоўнік дзяцей азначэннямі, якія характарызуюць сям'ю.

Матэрыял: мяч.

Ход гульні:

Дзеці стаяць у крузе, педагог кідае мяч аднаму з дзяцей, задаючы пытанне: «Саша, якая ў цябе сям'я?» Дзіця павінна адказаць поўным сказам: «Мая сям'я самая дружная». Пасля адказу дзіця вяртае мяч педагогу.

«Падарункі»

Мэта: развіццё складнай мовы дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей ўтвараць назоўнікі ў давальным і вінавальным склонах.

Матэрыял: прадметныя малюнкi.

Ход гульні:

Педагог кажа дзецям, што хутка свята і трэба выбраць ўсім членам сям'і падарункі. Дзіця выбірае карцінку і агучвае, каму ён робіць падарунак: «Я падару бабулі кошык», «Я падару тату мяч» і г.д.

«Дапамажы бабулі навесці парадак»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей ўтвараць прыналежныя прыметнікі ў адзіным і множным ліках.

Матэрыял: прадметныя малюнкi, лялька - бабуля Наста.

Ход гульні:

Педагог просіць дзяцей дапамагчы бабу Насці навесці дома парадак.

Педагог паказвае дзецям карцінку і пытаецца: «Чыя гэтая сумка?», «Чый гэта шалік?», «Чые гэта акуляры?» і г.д.

Інструкцыя: калі дзеці абмяжоўваюцца прыметнікамі «татавы», «маміна», то можна прапанаваць ім іншыя ўзоры.

«Скажы, пра каго кажу»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: актывізаваць у гаворцы дзяцей словы, якія абазначаюць членаў сям'і.

Ход гульні:

Педагог пералічвае прыкметы, якімі характарызуюць членаў сям'і, дзеці павінны назваць члена сям'і, прыдатнага пад гэтую характарыстыку.

«Каханая, клапацлівая, пяшчотная - мама»

«Добрая, мілая, ласкавая - бабуля»

«Малодшы, смешны, няўрымслівы - брат»

«Сур'ёзныя, моцныя, працавітыя - тата»

«Вясёлая, разумная, прыгожая - сястра»

«Добрыя, сур'ёзныя, разумныя - дзядуля»

«Малюем партрэт»

Мэта: развіццё складнай гаворкі дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей складаць апісальныя расказы па схеме, актывізаваць у мове дзяцей ўжыванне прыметнікаў, замацаваць уменне ўзгадняць прыметнікі да назоўнікаў.

Матэрыял: апорная схема.

Ход гульні: педагог прапануе дзецям намаляваць умоўны партрэт аднаго з членаў сваёй сям'і, абапіраючыся на схему.

Інструкцыя: у пачатку гульні педагог дае ўзор складання партрэта.

«Сям'я гуляе ў ланцужок слоў»

Мэта: развіццё фанематычнага слыху дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей вызначаць першы і апошні гук у слове, ўзбагаціць актыўны слоўнік дзяцей.

Матэрыял - прадметныя карцінкі на магніце, магнітная дошка.

Ход гульні:

Дзеці сядзяць за сталом, на стале перад дзецьмі раскладзеныя карцінкі. Педагог бярэ першую карцінку, прымацоўвае яе на магнітную дошку і выразна называе слова, дзіця, якое сядзіць побач, павінна вызначыць апошні гук у слове і назваць слова, якое пачынаецца з апошняга гукі, выбраць адпаведную карцінку.

Інструкцыя: у пачатку гульні неабходна растлумачыць правілы: трэба вызначыць апошні гук у першым слове і знайсці слова (карцінку), якое пачынаецца на гэты гук - гэта другое слова, далей у другім слове вызначаецца апошні гук і падбіраецца слова, якое з гэтага гукі пачынаецца - гэта трэцяе слова і гэтак далей

«Скажы па - другому»

Мэта: ўзбагачэнне актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей ўтвараць складаныя словы, ўзбагаціць мову дзяцей па тэме «сям'я».

Матэрыял - каляровыя малюнкi з выявай членаў сям'і.

Ход гульні: Педагог прапануе дзецям пагуляць у гульню «Скажы па - іншаму»: «Я буду казаць, што намалявана на малюнку, а ты скажы па - іншаму». У пачатку гульні дзецям даецца ўзор: «У мамы блакітныя вочы - Мама блакітнавокая»

У таты шэрыя вочы - Тата шэравокі

У брата румяныя шчокі - Брат румянашчокі

«Злавi гук»

Мэта: развіццё фанематычнага слыху дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей вызначаць наяўнасць зададзенага гукі ў слове, ўзбагаціць слоўнік дзяцей па дадзенай тэме, развіваць слыхавую увагу.

Ход гульні: дзеці павінны пляснуць у далоні, калі пачуюць слова з зададзеным гукі.

«Назаві ласкава»

Мэта: ўзбагачэнне актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы:

- актывізаваць у гаворцы дзяцей вызначэнні, якія характарызуюць чалавечыя якасці, замацаваць уменне ўтвараць назоўнікі з памяншальна - ласкавым суфіксам.

Матэрыял: карцінкі з выявай членаў сям'і.

Ход: педагог кажа, што кожнаму члену сям'і вельмі прыемна, калі яго называюць ласкава. Прапануе ўспомніць, як можна назваць кожнага з членаў сям'і. Любы з дзяцей бярэ карцінку з выявай члена сям'і і называе ласкавыя імёны. Калі дзіця адчувае цяжкасць, іншыя дзеці або педагог дапамагаюць яму.

«Сямейнае падарожжа»

Мэта: развіццё фанематычнага слыху дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей вызначаць першы і апошні гук у слове, ўзбагаціць актыўны слоўнік дзяцей.

Матэрыял - прадметныя малюнкi, малюнак чамадана.

Ход: педагог аб'яўляе дзецям, што сям'я збіраецца ў падарожжа і просіць дзяцей дапамагчы сабраць рэчы. Педагог папярэджвае дзяцей, што сям'я возьме з сабой рэчы, у назве якіх ёсць зададзеных гук. Калі дзіця называе правільнае слова, ён бярэ адпаведную карцінку і кладзе яе ў чамадан.

«Я пачну, а ты скончы»

Мэта: развіццё складнай гаворкі дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей ўжываць назоўнікі з прыназоўнікам, узбагачаць слоўнік дзяцей па тэме «сям'я», развіваць уяўленне дзяцей.

Матэрыял: сюжэтныя малюнкi.

Ход: Педагог просіць дзяцей дапамагчы скончыць сказ. Дэманструючы карцінку педагог прагаворвае пачатак сказа, дзіця павінна скласці другую частку.

Мама паклала парасон на ...

«Адзін - шмат»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей ўтвараць назоўнікі ў множным ліку.

Матэрыял: мяч

Ход гульні:

Дзеці стаяць у крузе, педагог кідае мяч аднаму з дзяцей, называючы аднаго з членаў сям'і. Дзіця кідае мяч педагогу назад, называючы гэта слова ў множным ліку.

«Хто больш»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: актывізаваць у мове дзяцей словы па тэме «сям'я».

Матэрыял: карткі з выявай смайлікаў.

Ход гульні:

Педагог прапануе дзецям назваць ласкавыя словы для сваёй мамы (таты, бабулі). За кожнае слова уручае дзіцяці смайлік. У канцы гульні падлічваюць, хто больш атрымаў смайлікаў.

«Хто прыехаў»

Мэта: развіццё актыўнага слоўніка дзяцей.

Задачы: актывізаваць слоўнік дзяцей па тэме «сям'я», вучыць суадносіць слова з рухамі, развіваць дробную матарыку рук.

Ход гульні:

Хто прыехаў? (Дзіця складае разам далонькі і пальцы абедзвюх рук, чатыры разы пляскае кончыкамі вялікіх пальцаў)

Мы, мы, мы! (Цяпер кончыкі вялікіх пальцаў прыціснутыя адзін да аднаго і ў нерухомай, а кончыкамі астатніх пальцаў хутка і адначасова пляскаюць тры разы)

Мама, мама, гэта ты? (пляскае кончыкамі вялікіх пальцаў)

Так, так, так (пляскае кончыкамі указальных пальцаў)

Тата, тата, гэта ты? (пляскае кончыкамі вялікіх пальцаў)

Так так так! (пляскае кончыкамі сярэдніх пальцаў)

Братка, братка, гэта ты?

альбо:

Ах, сястрычка, гэта ты? (пляскае кончыкамі вялікіх пальцаў)

Так так так! (пляскае кончыкамі безыменных пальцаў)

Дзядуля, а гэта ты?

альбо:

Бабуля, а гэта ты? (пляскае кончыкамі вялікіх пальцаў)

Так так так! (пляскае кончыкамі мезінцаў)

Усе мы разам, так, так, так! (пляскае ў далоні)

«Прыдумай загадку»

Мэта: развіццё складнай мовы дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей складаць апісальны расказ, актывізаваць у мове дзяцей ўжыванне прыметнікаў, замацаваць уменне дапасоўваць прыметнікі да назоўнікаў.

Ход гульні: педагог прапануе дзецям прыдумаць загадку пра аднаго з членаў сваёй сям'і.

Інструкцыя: у пачатку гульні педагог дае ўзор складання загадкі.

«Хто ля каго»

Мэта: развіццё складнай мовы дзяцей.

Задачы: ўзбагаціць мову дзяцей прасторавымі ўяўленнямі.

Матэрыял: сюжэтная карцінка па тэме «сям'я».

Ход гульні: педагог задае дзецям пытанні па малюнку: «Хто ля мамы», «Хто побач з дзядулем», «Хто каля таты»

Інструкцыя: дзеці павінны даваць поўны адказ: «Каля мамы сястра» і г.д.

«Разам»

Мэта: развіццё складнай мовы дзяцей.

Задачы: вучыць дзяцей складаць сказы са словам «разам», актывізаваць у мове дзяцей ўжыванне прыметнікаў, замацаваць уменне дапасоўваць прыметнікі да назоўнікаў.

Ход гульні: педагог задае пытанне, што ты любіш рабіць разам з мамай (татам, дзядулем, братам і г.д.). Дзіця павінна даць поўны адказ «Я разам з мамай люблю шпацыраваць»